

Врз основа на член 24 став (1) точка 1) алинеја 16 од Законот за енергетика* (“Службен весник на Република Македонија” бр. 96/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 96/19) и член 17 став (1) од Правилникот за начинот и условите за определување на регулиран максимален приход и регулирани просечни тарифи за пренос на електрична енергија, организирање и управување со пазарот на електрична енергија и дистрибуција на електрична енергија (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 95/19, 103/19, 161/20 и 143/21), а во согласност со Тарифниот систем за пренос на електрична енергија и за пазар на електрична енергија (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 95/19 и 103/19), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на седницата одржана на 30 јуни 2021 година, донесе

О Д Л У К А

за одобрување на регулиран максимален приход и регулирана просечна тарифа за вршење на регулираната енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија на Националниот оператор на пазар на електрична енергија - МЕМО ДООЕЛ Скопје

1. Регулираниот максимален приход (MAR) за вршење на регулираната енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија за 2021 година на МЕМО ДООЕЛ Скопје се одобрува да изнесува 59.034.900 денари.
2. Регулираната просечна тарифа за организирање и управување со пазарот на електрична енергија се утврдува да изнесува 0,0080 ден/kWh за 7.393.139.290 kWh планирани номинирани количини на електрична енергија на учесниците на пазарот на електрична енергија.
3. Регулираната просечна тарифа од точка 2 на оваа одлука се применува во период од отпочнувањето на примена на оваа одлука до 30 јуни 2022 година.
4. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јули 2021 година.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Националниот оператор на пазар на електрична енергија - МЕМО ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. „Максим Горки“, бр.4 Скопје (во понатамошниот текст: МЕМО ДООЕЛ Скопје), согласно Правилникот за начинот и условите за определување на регулиран максимален приход и регулирани просечни тарифи за пренос на електрична енергија, организирање и управување со пазарот на електрична енергија и дистрибуција на електрична енергија (во понатамошниот текст: Правилник), на 12 мај 2021 година поднесе до Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика) Барање за одобрување на регулиран максимален приход и просечна тарифа за вршење на регулирана дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија на МЕМО ДООЕЛ Скопје за регулираниот период 2021 година, УП1 бр. 08-72/21 од 12 мај 2021 година (во понатамошниот текст: Барање). Кон барањето ја достави и потребната документација согласно Правилникот.

Регулаторната комисија за енергетика на 21 мај 2020 година објави известување во врска со Барањето на МЕМО ДООЕЛ Скопје на веб страницата на Регулаторната комисија за енергетика и во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“.

По објавеното известување, во рокот утврден во Известувањето, до Регулаторната комисија за енергетика не беа доставени мислења и предлози од страна на заинтересирани правни и физички лица.

Регулаторната комисија за енергетика на 28 јуни 2021 година на својата веб страница ја објави Предлог Одлуката за одобрување на регулиран максимален приход и регулирана просечна тарифа за вршење на регулираната енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија на Националниот оператор на пазар на електрична енергија - MEMO ДООЕЛ Скопје.

Регулаторната комисија за енергетика согласно член 15 став (3) од Правилникот изготви предлог одлука со образложение, која беше предмет на расправа на подготвителната седница која се одржа на 29 јуни 2021 година.

На подготвителната седница беа поканети членовите на Регулаторната комисија за енергетика и претставници од: АД МЕРСО Скопје, АД ЕСМ Скопје, Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, ЕВН ХОМЕ ДОО Скопје, Кабинетот на заменик на претседателот на Владата на РСМ задолжен за економски прашања, Министерство за економија, Комисија за заштита на конкуренција, Агенција за енергетика на Република Северна Македонија, Стопанска комора на Македонија, Стопанска комора на северо-западна Македонија, Сојуз на стопански комори на Македонија, како и претставници од Советот за заштита на потрошувачите и Организацијата на потрошувачите на Македонија.

Податоци од Барањето

Барањето за одобрување на регулиран максимален приход и просечна тарифа за вршење на регулирана дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија на MEMO ДООЕЛ Скопје за регулираниот период 2021 година е поднесено во согласност со Правилникот.

MEMO ДООЕЛ Скопје во Барањето ги има презентирани следните податоци:

Вредност на средствата за вршење на регулирана дејност (RAB), вредност на планирани инвестиции и пондерирана просечна цена на капиталот (WACC)

Според податоците дадени согласно Прилогот 5 од Правилникот, вредноста на средствата за вршење на регулираната дејност и приносот на средствата изнесува:

Р.бр	Опис	2020	2021
1	Почетна вредност на регулираните средства, RABstart (денари)	26.623.342	23.272.461
2	Одобрени инвестиции со вклучени инвестициите финансирани со грантови	3.400.909	32.595.000
3	Одобрени инвестиции финансирани со грантови и надомест за приклучување, CCT	0	0
4	Амортизација, Dt	6.661.716	15.621.951
5	Вредност на отуѓени и расходувани регулирани средства, RABout	90.075	0
6	Вредност на регулираните средства на крајот од годината, RABend	23.272.461	40.245.510
7	Просечна вредност на средствата со кои се врши регулирана дејност, RABave	24.947.901	31.758.985
8	WACC	4,62%	4,46%
9	Принос на регулирани средства (RA)	1.152.593	1.415.039

Оперативни трошоци

р.бр	Опис	2020	2021
1	Трошоци за материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар	88.119	452.961
2	Трошоци за одржување	1.453.749	2.371.000
3	Трошоци за осигурување на средства	55.090	387.450
4	Трошоци за плати	18.336.388	22.192.848
4.1	Број на вработени	21	25
5	Трошоци за менаџерски плати и менаџерските награди	1.819.152	1.819.152
6	Трошоци за други услуги	863.630	30.742.080
7	Останати трошоци	1.428.090	9.547.265
8	ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ, О (денари)	24.044.218	67.512.756

Количини на електрична енергија

р.бр	ОПИС		2020	2021
1	Номинирани количини на електрична енергија од учесниците на пазарот на електрична енергија	kWh	7.205.490.428	7.393.139.290

Пренесени трошоци

р.бр	Опис	2020	2021
1	Регулаторен надомест, трошок за надомест за концесија, еколошки такси и даноци на имот TF, (денари)	1.023.641	2.152.589
2	Трошок за урамнотежување и потребните системски услуги поврзани со работата на повластените производители, (денари)	0	0
3	Пренесени трошоци, SPTt (денари)	1.023.641	2.152.589

Регулирана просечна тарифа

Според податоците од Барањето, MEMO ДООЕЛ Скопје бара да се одобри регулиран максимален приход од 86.702.335 денари и регулирана просечна тарифа за вршење на регулирана дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија на MEMO ДООЕЛ Скопје за 2021 година во износ од 0,011727405 денари за киловат час електрична енергија.

Анализа на Регулаторната комисија за енергетика

Согласно Правилникот, времетраењето на регулираниот период за дејноста организирање и управување со пазарот на електрична енергија изнесува една година, со почеток од 1 јануари 2021 година.

Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот, со оваа Одлука на MEMO ДООЕЛ Скопје му утврди регулиран максимален приход и регулирана просечна тарифа за 2021 година за вршење на регулираната енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија.

Определувањето на регулираниот максимален приход што му се одобрува на регулираното претпријатие да го оствари во текот на една календарска година од новиот регулиран период, Регулаторната комисија за енергетика го врши врз основа на анализата на остварените финансиски резултати од работењето, односно вршењето на регулирани дејности на регулираното претпријатие во 2020 година која претставува базна година за новиот регулиран период.

Во тек на постапката се изврши анализа на доставените податоци, при што се утврди следното:

Вредност на средствата за вршење на регулирана дејност (RAB)

Според пресметката на вредноста на регулираните средства за вршење на регулираните дејности (RAB), вредноста на просечниот RAB изнесува:

Р.бр	ОПИС	2021
1	Почетна вредност на регулираните средства, RABstart (денари)	23.273.781
2	Одобрени инвестиции со вклучени инвестициите финансирани со грантови	21.772.500
3	Одобрени инвестиции финансирани со грантови и надомест за приклучување, CCT	0
4	Амортизација, Dt	9.909.061
5	Вредност на отуѓени и расходувани регулирани средства, RABout	0
6	Вредност на регулираните средства на крајот од годината, RABend	35.137.220
7	Просечна вредност на средствата со кои се врши регулирана дејност, RABave	29.205.500
8	WACC	5,2253%
9	Принос на регулирани средства (RA)	1.526.085

При утврдувањето на вредноста на регулираните средства во 2021 година, Регулаторната комисија за енергетика ги зема во предвид вредноста на средствата со кои што се во функција на вршење регулираната дејност за 2021 година.

Вредноста на амортизацијата на постојните основни средства прикажана во Барањето е намалена за вредноста на амортизацијата на основните средства кои што не се земени во предвид.

Пресметката на просечната пондерирана цена на капиталот (WACC) е извршена за 2020 година и истата вредност е преземена за 2021, 2022 и 2023 година и е дадена во следната табела:

р.бр	ОПИС	2020
1	Сопствен капитал (денари)	60
2	Долг (денари)	40
3	Сопствен капитал (%)	60,00%
4	Долгорочен долг, Debt (%)	40,00%
5	Цена на долг, Kd (%)	3,93%
6	Просечни каматни стапки на долгорочни кредити (€, \$ и денари), одобрени на претпријатијата во РМ, а објавени од Народна банка на РМ, Rm (%)	5,48%
7	стапка на поврат без ризик, која се утврдува како еднаква на приносот на обврзниците издадени од Владата на РМ, Rf (%)	1,68%
8	Премиија за ризик која се определува како разлика меѓу "просечен приход на ризични вложувања (R _m) и приход на неризични вложувања (R _f)", MRP	3,80%
9	Бета на сопствен капитал, (пазарното портфолио), β	1
10	Цена на сопствен капитал, Ke (%)	5,48%
11	Стапка на данок на добивка, Tr (%)	10,00%
12	Пондерирана просечна цена на капиталот на реална основа пред оданочување, WACC (%)	5,2253%

Вредноста на цената на долгот, Kd (%) е пресметана врз основа податоците доставени во Барањето, при што се земени во предвид и условите за кредитирање и каматните стапки на долгорочните денарски кредити за претпријатија објавени од страна на Народна банка на Република Северна Македонија.

Вредноста на Rf (приход на неризични вложувања) е утврдена како просечна пондерирана каматна стапка на долгорочните државни хартии од вредност.

Вредноста на Rm (просечен приход на ризични вложувања) е утврдена како просечна каматна стапка на долгорочните денарски кредити во Република Северна Македонија објавени од страна на Народна банка на Република Северна Македонија.

Оперативни трошоци

Според извршената анализа, на MEMO ДООЕЛ Скопје му се одобруваат оперативни трошоци (денари) врз основа на податоците од Барањето, а пресметани согласно Правилникот:

Р.бр	ОПИС	2021
1	Материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар	180.794
2	Трошоци за одржување	1.803.138
3	Трошоци за осигурување на средства	70.500
4	Трошоци плати	19.528.747
4.1	Број на вработени	21
4.2	Просечна бруто плата	72.868
5	Менаџерски плати и награди	1.819.152
6	Други услуги	7.411.400
7	Останати трошоци	2.019.500
8	Вкупно оперативни трошоци	32.833.230
9	Амортизација	9.909.061

При утврдување на трошоците за материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар, трошоците за одржување, трошоците за други услуги и останатите трошоци се земени во предвид оставарените трошоци во првите пет месеци од 2021 година и процентот на реализација на секоја од овие групи трошоци во однос на планираното на MEMO ДООЕЛ Скопје за 2020 година.

Трошоците за осигурување се утврдени согласно спроведената тендерска постапка.

Трошокот за плати е пресметан врз основа на утвредената просечна бруто плата на MEMO ДООЕЛ Скопје за вршење на регулираната енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија за 2021 година, при што бројот на вработени е утврден да изнесува 21 за првите осум месеци, додека за последните четири месеци истиот е зголемен на 25 вработени.

Менаџерски плати и награди се прифатени согласно податоците од Барањето.

Пренесени трошоци (SPT)

Трошокот за регулаторен надоместок, трошокот за надоместок за концесија, еколошки такси и даноци на имот за 2021 година е утврден да изнесува 1.482.909 денари, согласно реализацијата во 2020 година.

Имајќи во предвид дека од 01.01.2015 година, ОПЕЕ ја откупува електричната енергија произведена од повластени производители и ја продава на снабдувачите со електрична енергија на регулираниот и нерегулираниот пазар, како и соодветните оператори на системите при набавка на електрична енергија за покривање на загубите, трошокот за откуп на електрична енергија од повластени производители е утврдена да изнесува 0 денари. Трошок за урамнотежување и потребните системски услуги поврзани со работата на повластените производители, согласно Правилата за пазар на електрична енергија е утврден да изнесува 0.

Врз основа на претходно наведеното, пренесените трошоци (SPT) за 2021 година се утврдени да изнесуваат 1.482.909 денари.

Фактор на корекција (К)

Факторот за корекција кој се однесува на 2020 година, а се применува за 2021 година изнесува -13.283.615 денари, додека реално утврдениот изнесува -14.759.572 денари. Преостанатиот дел во износ од -1.475.957 денари, Регулаторната комисија за енергетика ќе го има предвид при носењето на одлуките за наредните години.

Регулираниот максимален приход остварен од вршење на регулираната енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија за 2020 година, повторно пресметан со признаени вредности, наместо прогнозирани, (MARK₂₀₂₀) изнесува 59.730.337 денари. Пресметката на регулираниот максимален приход остварен од вршење на регулирана енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија за 2020 година, повторно пресметан со признаени вредности, наместо прогнозирани (MARK₂₀₂₀), е презентирана во следнава табела:

р.бр	ОПИС И ОЗНАКА	MARK2020	ОДЛУКА УП1. 08-52/20 од 31.07.2020
1	оперативни трошоци, O (денари)	37.707.682	37.707.682
2	амортизација D (денари)	7.130.310	7.130.310
3	принос на регулираната средства, во годината t, RA (денари)	1.722.026	1.722.026
4	пренесени трошоци, SPTt (денари)	886.953	951.728
5	фактор на корекција, K (денари)	-12.283.366	-12.283.366
6	MAR (денари)	59.730.337	59.795.112

Врз основа на доставените податоци од Барањето, Регулаторната комисија за енергетика утврди планираните тргувани количини на електрична енергија за 2021 година да изнесуваат 7.393.139.290 kWh.

Вкупниот регулиран максимален приход на MEMO ДООЕЛ Скопје за надоместување на претходно наведените трошоци, за 2021 година се предвидува да изнесува 59.034.900 денари.

Просечната тарифа за организирање и управување со пазарот на електрична енергија за 2021 година (0,0080 ден/kWh) утврдена со оваа Одлука се намали за -0,89% во однос на претходната (0,0081 ден/kWh).

Имајќи го во предвид погоре наведеното, Регулаторната комисија за енергетика одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа одлука, може да се поведе управен спор, во рок од 30 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

УП1 бр. 08-72/21
30 јуни 2021 година
Скопје

Претседател на
Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги
на Република Северна Македонија
Марко Бислимоски